

Øyvind Westermoen betrakter den detaljrike modellen av motorkanonbåten KNM «Blink».

Modellen av «Fjordglytt Bergen» er restaurert av Jan Johannessen. For også modellene trenger vedlikehold.

Detaljer som dette, fra KNM «Blink», vitner om respekt for originalen.

Her er et eksempel på hva «kalenderkomiteen» ønsker seg av bilder. Et bilde fra en fisketur med besøk fra Oslo. En pur ung Dve Olsen sitter på motorkassen, og faren, «Postmann Leif på Kanten», er mannen med skyggelue. Båten er bygget av Westermoen i Øvrebyen.

Den var gul, het «Nasty», og var prototypen til Tjeld-klassen. En modell av denne skulle Øyvind Westermoen gjerne ha hatt.

Kalenderkomiteen, med fra venstre Dve Olsen, Nils Reidar Christensen og Øyvind Westermoen.

Stiller ut Mandals verftshistorie

Nå vil Mandals Trebåt og Motorforening by på en lokal marin historie – i miniatyr.

Øyvind Westermoen i Mandals Trebåt og Motorforening (MTM) har selv en solid familiær, maritim arv, med en historie som startet med etableringen av Brødrene Westermoen Båtbyggeri i Mandal i 1941, med faren Toralf og onkelen Sverre Westermoen.

– Men verftshistorien i Mandal er utrolig mye mer omfattende, sier han. Det spenner vidt, fra verft som blant andre Umoe Mandal, Skogsøy Båt, Walvick Båtbyggeri, Westermoen Båtbyggeri, Båtservice og Global Ocean Technology. Eksisterende, som forgangne industrieventyr, som Rostrup- eller Nygårds Båtbyggeri. En

maritim industrihistorie av dimensjoner for en liten by som Mandal.

Mandals Trebåt og Motorforening har derfor en lang historie å speile litt av historien. Det gjør de ved å planlegge en utstilling av modeller av kjente og mindre kjente båter bygget i Mandal. Båter i størrelser fra 50 til 100 centimeters lengde.

– Nå er arbeidet med renoveringen av Ballastbrygga i gang, og med etableringen av Industrihistorisk Senter tror vi en slik utstilling ville være en fulltreffer, gjerne kombinert med utstilling av en annen bit av den maritime historien: Motorproduksjonen, som Marnamotoren og Bjørnen, sier han.

– Men dere har ikke modellene ennå? – Jeg har selv et par stående her, men Vest-Agder Fylkesmuseum vil forhåpentligvis bistå oss med utlån til en slik permanent utstilling, kanskje med en syv-åtte stykker. I Sverige står også en modell av en Foilcat 2900 fra Westamarin Vest AS, som vi også håper å få «hjem» til vår forenings odel og

eie i løpet av innværende april, sier Westermoen.

For hos Westermoen står nå en modell av passasjer-katamaranen MS «Fjordglytt Bergen», som opprinnelig ble bygd på Westermoen Hydrofoil. 41 av disse ble laget der. I tillegg, en modell Westermoen har fått låne «til evig tid», motorkanonbåten, KNM «Blink», som ble bygget på Båtservice Verft AS og Hydrofoil.

– Men kan folk ha stående slikt hjemme i private hjem?

– Det er nok tvilsomt. Men det kan jo være noen som vet hvor en eller annen modell befinner seg. Noen som kjenner noen. Drømmen er å skaffe til veie en modell av «Nasty», prototypen til Tjeld-klassen, som det ble bygget 42 fartøyer av, sier han.

For enn så lenge har han kun et større sort-hvitt-foto av uhyret. Det var i 1957 prototypen av motortorpedobåten Nasty ble bygd, som den første båten av Tjeld-klassen. Den ble bygget på Båtservice Verft i Mandal, og var designet av Jan Herman Linge, som ar-

beidet i bedriften fra 1949 til 1956. Konstruksjonen ble en så stor suksess at båten ble bygget på lisens både i USA og i Tyskland.

– Når blir det utstilling?

– Foreløpig er det vanskelig å si, og det knytter seg litt til arbeidet som nå skjer fremover på Ballastbrygga. Men alt tren-

Var det dronebilder å finne da, så er dette omtrent hvordan «Fjordglytt Bergen» ville ha fremstått, ovenfra.

ger ikke å være fiks ferdig før vi har akkurat den utstillingen, bare selve utstillingsrommet er klart, sier han.

Westermoen er med i «Komité for modelutstilling» bestående av ham selv, Nils Eeg Sodeland og Jan Johannessen. Men dette er én av ikke mindre enn elleve komiteer under foreningen, som nå er operative på Ballastbrygga.

– Alle disse er knyttet til arbeidet med nytt Industrihistorisk Senter, der vi sammen med Vest-Agder-museet og Marna motor arbeider med å realisere senteret innen de rammene vi har fått, sier Westermoen.

Hjemme hos Westermoen sitter også Ove Olsen og Nils Reidar Christensen. De tre utgjør en helt annen komité, nemlig «Komité for kalenderutgivelse og fotos 2022».

– For neste års kalender i A3-format har vi valgt å henvende oss litt bredere i et forsøk på å få folk til å rote i skuffer, kister og skap for å finne foto av klassiske og mindre klassiske båter. Med andre ord må vi strekke oss ut over den engere kretsen av klubbmedlem-

mer og deres kontakter, sier Olsen.

På klubbens Facebook-side presenteres stadig tilsvarende bilder fra både fjorårets og årets kalender. Historiske gamle foto, samt også «nyfotograferte» av historiske og tradisjonelle lystbåter.

– Vi inviterer altså egentlig til en regional og premiært «fotokonkurranse», med frist første juli, men i stor grad med bilder som favner båtbyggerhistorien lokalt. Vi vet at bildene finnes. For den saks skyld er det artig også med tegninger, der de finnes, sier Christensen.

De ønsker også å kunne gi det skrevne ord større plass enn tidligere.

– Så håpet er at fotoeieren har en historie bak bildet. Hvis de vet når bildet er tatt, hvem som er i bildet, men også det de vet om selve båten, så er dette noe vi håper å gi større plass, sier Christensen.